

Do druku nr 1441

KRAJOWA RADA NOTARIALNA
WARSZAWA

Warszawa, dnia 10.06.2013 r.

L.dz. 05/105/13

SEKRETARIAT SZEFA KR

L.dz. ....

Data wpływu 17.06.2013

Szanowny Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 08 maja 2013 r. (GMS-WP-173-141/13), przesyłające poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, niniejszym w załączeniu przesyłam uchwałę nr VIII/80/2013 Krajowej Rady Notarialnej z dnia 10 czerwca 2013 r.

Z wyrazami szacunku

Solomon

UCHWAŁA Nr VIII/80/2013
Krajowej Rady Notarialnej
z dnia 10 czerwca 2013 r.

**w sprawie opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe i
niektórych innych ustaw**

Na podstawie art. 40 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. ustawy - Prawo o notariacie (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 189, poz.1158, z późn. zm.).

**Krajowa Rada Notarialna pozytywnie opiniuje projekt ustawy o
zmianie ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw, przesłanego przy
piśmie z dnia 8 maja 2013 r. (GMS-WP-173-141/13).**

Uzasadnienie projektu, znoszącego bankowy tytuł egzekucyjny i w ślad za tym zmianę „stycznych regulacji”, za punkt wyjścia bierze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011 roku, w którym Trybunał orzekł, że art.95 ust.1 Prawa bankowego, w części w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków, wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z Konstytucją.

Konsekwencją tegoż orzeczenia jest zarówno to, w jakim zakresie dokumenty bankowe mogą zachowywać się nadal jak dokumenty urzędowe (np. stanowić podstawę do dokonywania wpisów w księgach wieczystych), jak i materia objęta projektem, to jest, czy banki mogą wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne.

Po przywołanym orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego uznanie, że bank posiada taki przywilej, zasadniczo właściwy dla dokumentów urzędowych, jest trudne do obrony. Nie są to bowiem dokumenty, sporządzone w przepisanej formie, o których mowa w art. 244 §1 k.c. Czynności bankowe i w związku z tym wystawiane dokumenty, nie są także sprawami zleconymi przez ustawę z dziedziny administracji publicznej (art.244 §2 k.c.) Wątpliwa jest zatem podstawa normatywna dla banków, jako instytucji prywatnoprawnych, tworzenia dokumentów urzędowych, w tym tytułów egzekucyjnych. Tytuły takie są emanacją władzy, umożliwiającej – bez udziału zainteresowanego drugiego podmiotu – ukształtowania jego sytuacji procesowej (bank przesądza w wysokości dochodzonego roszczenia, a rolą sądu jest nadanie klauzuli wykonalności i co do zasady zbadanie przesłanek formalnoprawnych).

Ponadto inne sformułowania zawarte w cytowanym wyroku zdaniem Krajowej Rady Notarialnej wyraźnie wskazują na to, iż Trybunał Konstytucyjny dostrzegł również niekonstytucyjność innych przepisów ocenianych ustaw, w szczególności Prawa bankowego, które – także w ocenie KRN – w wielu innych miejscach w sposób naruszający konstytucyjną zasadę równości wobec prawa, wyraźnie uprzywilejowują banki w stosunkach umownych z innymi podmiotami, będącymi klientami banków. Podmioty te, np. kredytobiorcy i osoby zabezpieczające wierzytelności banków w stosunku do ich klientów, jako uczestników obrotu cywilnoprawnego postawione są na pozycji słabszej od banków, co nie znajduje żadnego uzasadnienia i jak wskazano w uzasadnieniu cyt. wyroku – musi zostać uznane za relikw gospodarki nakazowo-rozdzielczej, a co najmniej za spuściznę stanu prawnego z czasów II Rzeczypospolitej, w którym (co słusznie) uprzywilejowaniu takiemu podlegał wyłącznie Bank Polski.

Zdaniem KRN dopiero dokonanie proponowanej nowelizacji Prawa bankowego zlikwiduje podstawową nierówność podmiotów w stosunkach cywilnoprawnych pomiędzy bankami, a innymi podmiotami, które także zawierają rozmaite umowy, z których wynikają zobowiązania niejednokrotnie większe niż wynikające z czynności bankowych, a nie korzystają dotąd z takiego uprzywilejowania.

Jednocześnie poddanie czynności wymienionych w przepisach proponowanych do skreślenia, kontroli sądów lub notariuszy zapobiegać będzie nadużywaniu przez banki dominującej dotąd ich pozycji.

Wielu ekonomistów oceniających przyczyny kryzysu finansowego 2008 roku w Stanach Zjednoczonych jednoznacznie wskazało, iż jedną z jego podstawowych przyczyn (spowodowanego między innymi udzielaniem kredytów osobom nie zdającym sobie sprawy z wagi dokonywanych czynności), stanowił całkowity brak kontroli tych czynności przez niezależnego prawnika (lawyer for the situation), który wyjaśniałby uczestnikom obrotu kredytowego charakter dokonywanych czynności, w szczególności zaciągania zobowiązań i ich konsekwencje (tak m.in. Robert J. Schiller w książce „The subprime solution”, Princeton University Press).

Prof. dr hab. sędzia
Krajowej Rady Notarialnej
Sobonja P